

ROZPOČET 2024 PRO OBCE

AKTUÁLNÍ STAV A VÝHLED PRO OBEC

FINANČNÍ DISPOZICE ÚZEMNÍCH CELKŮ

Saldo územních celků je dlouhodobě přebytkové

Kumulativní přebytek za 10 let dosáhl cca 220 mld. Kč

Dlouhodobě klesá zadluženost

Průměrně zbývá na rozvoj cca $\frac{1}{4}$ příjmů

Růstový trend příjmů (daňové příjmy)

Zvýšené výdaje (zejména inflace)

FINANČNÍ DISPOZICE ÚZEMNÍCH CELKŮ

Přebytky snižují efektivnost s nakládání s veřejnými prostředky

Finanční prostředky nejsou využívány – zejména na investice

Ministerstvo financí nedoporučuje akumulaci finančních prostředků

... Obce jsou někdy zodpovědnější než stát u svého rozpočtu ...

... V současnosti jsou finanční prostředky úročeny na termínovaných vkladech ...

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK

Úprava horního zákona – pouze individuální problematika

(zvýšení poplatku z dobývacího prostoru)

Změny v oblasti fondu odměn a FKSP – problematika PO

(zrušení vyhlášky o FKSP a přesun problematiky do rozpočtových pravidel se snížením přidělu)

Úpravy v dani z příjmů zejména v oblasti slev a benefitů

(limitace benefitů zejména u stravného a zrušení osvobození u darů)

Změny v zákoně o účetnictví – bez dopadu na územní celky

(zvyšuje se tlak na schválení nového zákona o účetnictví)

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK

Změny v zákoně o dani z přidané hodnoty – sazba základní (21 %) a snížená (15 %)

(nelze predikovat dopady změn DPH do rozpočtu s ohledem na růst HDP ekonomiky)

Úprava zákona o dani z nemovitých věcí – s dopadem pro obce

(dochází k navýšení sazby na 1,8 násobek – nastavení koeficientu obcí)

Změny v oblasti hazardních her – místně regulovaná a internetová hra

(cca stagnace u obcí „bez her a kasin“ a snížení u obcí s „regulací herních prostor“)

Změny v pravidlech rozpočtové odpovědnosti – zejména u zveřejňování

(návrh rozpočtu nemusí obsahovat informace a aktuálním stavu platného rozpočtu)

KONSOLIDAČNÍ BALÍČEK

Úpravy a změny rozpočtové skladby:

Od roku 2024 sjednocen termín ročního výkazu FIN s termínem účetní závěrky

(od roku 2025 – identifikátor u dotací – automatizace kontrol transferů)

Změna položek rozpočtové skladby

(podseskupení hazardních her 1381 a 1385 – 1386 a 1387)

(zrušení položky 5424 – náhrada mezd – nově pod položkami 50..)

... Možnost sestavení rozpočtu s minimalizací průběžných úprav ...

ODHAD PŘÍJMŮ Z KŘIŠŤÁLOVÉ KOULE

V roce 2023 došlo oproti předchozímu roku k navýšení v rámci RUD o cca 14 %

V roce 2024 by to dle predikcí MF mělo být něco kolem 4 % - lze tomu ale věřit

Příspěvek na výkon státní správy by měl být nižší o cca 2 %

Informace o příspěvku na výkon státní správy – <https://www.prispevekobce.cz/>

... Stav roku 2023 je dobrým východiskem pro rok 2024 ...

„Aktualizace OZV“ – poplatky za odpady – koeficient daně z nemovitosti

„Ekonomická činnost“ – tržní nájemné – vodné a stočné – stravné v jídelnách apod.

ROZPOČET 2024 PRO OBCE

SESTAVENÍ ROZPOČTU (I PRO PŘEZKUM HOSPODAŘENÍ)

SESTAVOVÁNÍ ROZPOČTU

ROZPOČET JE PLÁN !!!

Obce si jistě poradily s většími změnami (např. krize 2008 – covid apod.)

Rozpočet má vycházet z rozpisu státního rozpočtu (ten ale není schválen, takže by malí politici měli odhadnout, co vymyslí velcí politici, ale jak na to???)

Rozpočet má vycházet ze střednědobého výhledu rozpočtu – (často se jedná pouze o formální číslo s dopadem jen do zajištění financování víceletých akcí – nejasná otázka možného rozdílu – aktualizace nebo odůvodnění)

Součástí rozpočtu mají být zřizované fondy, resp. jejich „rozpočtování“ (ne konsolidace)

SESTAVOVÁNÍ ROZPOČTU

Při dobré „politické“ konstelaci si s jakýmkoliv rozpočtem vždy v zásadě operativně poradíte (např. limitovanými rozpočtovými opatření apod.)

Při špatné „politické“ konstelaci můžete mít sebelepší zpracovaný a nastavení rozpočet, ale stejně to dopadne vždy špatně, a to pro všechny)

Rozhodující je vůle zastupitelstva – (důvěra x politický boj)

Vliv má i % kverulantů (.....) na metr čtvereční rozlohy obce

STRUKTURA ROZPOČTU

V zásadě neomezená možnost strukturace rozpočtu

Územní celky mohou použít tzv. další třídění příjmů a výdajů,

tj. třídění dle jiných než vyhláškou stanovených pravidel

... PŘÍJMY x VÝDAJE ... (extrémní systém – návrh dle položek 1,2,3,4 – 5,6)

... KAPITOLOVÝ ROZPOČET ... (s jinou specifikací v rámci schvalujícího usnesení s odkazem na stanovení závazných ukazatelů v různých hlediscích)

STRUKTURA ROZPOČTU

Příkladová varianta schvalovaného rozpočtu:

Rozpočet tříděný dle nejvyšších jednotek druhového třídění rozpočtové skladby

... 1 ... 2 ... 3 ... 4 5 ... 6 8 ... (není součástí rozpočtu)

Na příjmové stránce ideální stav – není třeba měnit paragrafy nebo položky, změní se pouze rozpis rozpočtu s případným přeúčtováním konkrétního plnění.

Překročení příjmů nemůže vést k porušení rozpočtové kázně.

STRUKTURA ROZPOČTU

Nejvyšší třídění rozpočtové sklady u výdajů lze použít podle stupně důvěry zastupitelů:

- pouze na běžné a kapitálové výdaje
- standardně dle paragrafových výdajů
- variantně kombinací seskupení dle odborů úřadu
- lze zvlášť stanovit rozpočty příspěvkových organizací

Překročení výdajů je porušením rozpočtové kázně.

SCHVALOVÁNÍ ROZPOČTU

Nastavení struktury rozpočtu a jeho ukazatelů je vhodné přesně specifikovat v usnesení zastupitelstva, a to včetně určení vyrovnanosti rozpočtu, resp. včetně specifikace finančního krytí u schodkové rozpočtu a případného použití přebytku rozpočtu.

V případě prokazatelného doložení schvalovaného návrhu lze připustit tzv. schválení „dle přílohy“, kdy lze schvalovanou strukturu a návaznosti jasně definovat.

Nezapomenout na zveřejnění návrhu rozpočtu na úřední desce a webu územního celku.

„Zveřejnění dokumentu“ je vždy min. 15 dní před schvalováním s termínem do „vyvěšení“ schváleného dokumentu ve lhůtě 30 dnů – rozpočet – střednědobý výhled – závěrečný účet – stejná pravidla platí i pro dokumenty příspěvkových organizací“.

ZMĚNY ROZPOČTU

Definice rozpočtových opatření:

a) přesun rozpočtových prostředků, při němž se jednotlivé příjmy nebo výdaje navzájem ovlivňují, aniž by se změnil jejich celkový objem nebo schválený rozdíl celkových příjmů a výdajů ... de facto přesuny mezi závaznými ukazateli

b) použití nových, rozpočtem nepředvídaných příjmů k úhradě nových, rozpočtem nezajištěných výdajů, čímž se zvýší celkový objem rozpočtu ... navýšení potřebných výdajů vůči jistotě lepšího plnění příjmů, ale pozor, bez navýšení na vrub financování (v praxi v zásadě striktně nerealizovatelné) ... nemožnost navýšení příjmů nad rámec výdajů ve prospěch financování

c) vázání rozpočtových výdajů, jestliže je jejich krytí ohroženo neplněním rozpočtových příjmů; tímto opatřením se objem rozpočtu snižuje ... de facto povinné snížení výdajů při negativním vývoji příjmů

ZMĚNY ROZPOČTU

Rozpočtová opatření se číslují v číselné řadě a zveřejňují se na internetových stránkách do 30 ti dnů od schválení – logika návaznosti zveřejněných informací tak, aby bylo možné dohledat provedené úpravy, resp. aktuální stav u změny.

Rozpočtová opatření se uskutečňují povinně, a to i jde-li o změny ve finančních vztazích k jinému rozpočtu, o změny závazných ukazatelů vůči jiným osobám nebo jestliže hrozí nebezpečí vzniku rozpočtového schodku – dle textu ustanovení lze dovozovat, že se mají tzv. narovnat příjmy z dotací na aktuální stav – dle stanoviska MF ČR tomu tak není a podmínka povinnosti přijmout opatření se vztahuje jen při vazbě na nezajištěné výdaje, což je ale samo o sobě nezbytné, aby nebyla porušena rozpočtová kázeň.

ZMĚNY ROZPOČTU

Pověření k provádění rozpočtových opatření:

- zastupitelstvo může udělit usnesením pověření radě, resp. starostovi u obcí nemajících radu (toto pověření platí tzv. bez ohledu na volby)
- rozsah oprávnění není nikde žádným způsobem stanoven a dokonce ani omezen (za extrémní, ale platné pověření lze považovat tzv. absolutní moc)
- záleží na vůli a potřebě kontroly (nezbytná přesná specifikace usnesení)
- ideální vzor neexistuje – stanovení limitů změn mezi závaznými ukazateli, jednotlivost případu či součet v rámci opatření, počet opatření v rámci časového úseku, možnost jiných pravidel pro příjmy a výdaje, možnost odlišení běžných opatření a opatření související s dotacemi apod.

PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ

NOVINKY A ZMĚNY OD ROKU 2023

NOVINKY V RÁMCI ODDĚLENÍ

Částečná změna lokalizace kontrolních skupin

Oznámení o kontrole obsahuje oba termíny přezkoumání

Řešení problematiky tzv. „mrtvých“ dobrovolných svazků obcí

Oznamování zahájení kontrol v případě nepodání žádosti o přezkum či nepodání informace o zadání provedení přezkumu auditorovi či auditorské společnosti

Digitalizace – nová forma zápisů z dílčího přezkoumání (k seznámení) a úprava struktury zprávy o konečném přezkoumání (projednání na základě úředního záznamu)

Snaha o vyšší metodický přístup namísto nalézacího řízení

ZMĚNA V TYPECH CHYB

MF ČR po téměř 20 ti letech zjistilo, že typy chyb jsou uváděny špatně.

De facto neexistuje již chyba typu „B“ (maximálně porušení vnitřního předpisu).

Veškeré další chyby jsou automaticky chyby typu „C“, neboť se ve všech případech jedná o porušení jiných právních předpisů (a to např. včetně porušení ČÚS s vazbou na povinnost účtování stanovené zákonem o účetnictví, porušení ZZVZ při nezveřejnění smlouvy, porušení prováděcích vyhlášek apod).

Apel na přijímání nápravných opatření a informování o nich.

„BONZOVÁNÍ“ ÚZEMNÍCH CELKŮ

MF ČR v rámci dozorové činnosti striktně vyžaduje předávání všech zjištění:

- standardně v rámci KÚ u chyb týkajících se rozpočtové kázně
- nově v rámci KÚ u chyb týkajících se porušení zákona o přezkoumání
- znovu u porušení zákona o obcích na MV ČR (zařazení do plánu kontrol)
- znovu u porušení v rámci veřejných zakázek na ÚHOS (kontrola)
- nově u porušení zákona o účetnictví na příslušný FÚ (???)

NEJČASTĚJŠÍ A NEJZAJÍMAVĚJŠÍ CHYBY

Kontrola dle zákona o finanční kontrole je prováděna finančním nebo kontrolním výborem – zákon stanovuje povinnost provádět tuto kontrolu jen prostřednictvím zaměstnanců s patřičnou kvalifikací (kontrolu může provádět i starosta bez pověření a jinak musí být zaměstnanec starostou pověřen – členové výborů mohou být jen přizvanými osobami – pověření – zápis).

Účetní případ není účtován ke dni jeho vzniku – např. majetková dispozice ke dni podání návrhu na vklad, přeúčtování hospodářského výsledku ke dni schválení účetní závěrky apod. – možná benevolence v rámci měsíce (porušení zákona o účetnictví – přestupek x porušení vyhlášky o termínech předání výkazů – bez přestupku).

NEJČASTĚJŠÍ A NEJZAJÍMAVĚJŠÍ CHYBY

Nezveřejnění smlouvy (nad 500 tis. Kč) k veřejné zakázce na profilu zadavatele včetně nezveřejňování skutečně uhrazené ceny – pro zveřejnění smlouvy nově platí lhůta 30 dnů – skutečně uhrazená cena se zveřejňuje do 3 měsíců od splnění smlouvy, resp. do 31. března v případě víceletých plnění.

Nezveřejnění veřejnoprávní smlouvy (nad 50 tis. Kč) o poskytnutí dotace na elektronické úřední desce (pouze na elektronické a minimálně po dobu 3 let).

V obou případech lze zveřejnit tzv. podle jiného právního předpisu, a tím je zákon o registru smluv – dobrovolně může zveřejňovat i nepovinný subjekt – platí pravidla tohoto zvláštního zákona, tj. v případě veřejné zakázky odpadá povinnost zveřejňovat skutečně uhrazenou cenu.

NEJČASTĚJŠÍ A NEJZAJÍMAVĚJŠÍ CHYBY

Výběr dodavatele, resp. poskytovatel služeb bez výběrového řízení – např. výběr dodavatele účetních služeb tzv. na smlouvu a nikoliv v rámci zaměstnaneckého poměru – u smlouvy na dobu neurčitou se pro určení limitů veřejných zakázek počítá 48 měsíců plnění, tj. zpravidla jistě limit pro zveřejnění smlouvy či dokonce pro realizaci podlimitního zadání této zakázky - dodržení případného vnitřního předpisu pro realizaci výběrových řízení.

Dodržování nastavených pravidel pro realizaci veřejných zakázek malého rozsahu – vždy musí být dodrženy základní zásady – není-li předpis, je to na individuálním posouzení – je-li předpis (jeho ideální vzor neexistuje), měl by být dle nastavených pravidel plněn – schvaluje-li výběr dodavatele tzv. autor předpisu (rada či zastupitelstvo), lze připustit změnu, resp. výjimku.

NEJČASTĚJŠÍ A NEJZAJÍMAVĚJŠÍ CHYBY

Zveřejňování záměrů u majetkových dispozic

Samotný záměr, resp. jeho zveřejnění není třeba nikým schvalovat

Územní celek musí zveřejnit záměr obce pronajmout či prodat apod. nemovitý majetek (neplatí pro byty a hrobová místa), a to 15 dnů před rozhodováním (mezi koncem zveřejnění a rozhodným dnem by nemělo být více jak 60 dní). Povinnost platí i pro podstatné změny smlouvy

Neprovedení zveřejnění má ze zákona za příčinu neplatnost právního úkonu

U pronájmů – zveřejnění a opětovné schválení – dohoda o finančním vypořádání

U prodejů – zásadní komplikace včetně zrušení změny vlastníka v katastru

NEJČASTĚJŠÍ A NEJZAJÍMAVĚJŠÍ CHYBY

Schvalování finančního plnění pro zastupitele – v zásadě jen zastupitelstvem

Schválení poskytnutí benefitů – v rozsahu plnění zaměstnanců – dle zákona

Mimořádná odměna pro zastupitele – zvláštní bod pozvánky a bodu jednání
(dovozuje se neplatnost schválení odměny – pouze v tomto případě)

Schválení uzavření dohody – vždy dopředu – na cokoliv – se specifikací (schválení dohody o finančním vypořádání – za práci náleží odměna)

Zastupitel se nemůže vzdát odměny (je třeba stanovit odměnu ve výši 0 Kč)

The slide features a dark teal background with decorative white circuit-like lines in the corners. The word "KONEC" is written in a large, white, sans-serif font in the upper left quadrant.

KONEC

A teď už jen chybí, aby zazvonil zvonec.

Děkuji za pozornost a přeji krásný den.

Bc. Aleš Trojan MPA – vedoucí oddělení přezkoumání hospodaření

E-mail: trojan@kr-s.cz Tel: 608 020 364